

Nr. 2
September
2001

Danmarks Vindkrafthistoriske Samling Nyhedsbrev

Mindre danske vindmøller 1860-1980

Danmarks Vindkrafthistoriske Samling
2001

Ovenstående er forsiden til foreningens første publikation.
Som det fremgår af artiklerne, har kataloget været hovedopgaven siden sidst.

Op til sommerferien blev kataloget kendt for biblioteker og boghandlere. Det kunne tydelig mærkes i afsætningen og vi sælger fortsat løbende.

Omkring et katalog.

Af formand Kurt Ganer-Tolsøe.

I sidste uge af april måned 2001 landede 2000 eksemplarer af DVS' katalog i baggangen til Miljøkontoret i Lem.

Med dette fornemme værk i hånden kan jeg konstatere, at et vigtigt mål for Danmarks Vindkrafthistoriske Samling blev nået på fornemste vis. - Samtidig giver kataloget anledning til et tilbageblik på arbejdet med kataloget og dermed også på DVS' arbejde.

Mit eget medlemskab i DVS blev inspireret af et lysbilledforedrag, hvor Flemming Hagensen helt naturligt slyngede om sig med vindmølletekniske. Selv havde jeg i begyndelsen en ret diffus teknisk indsigt omkring vindmøller og fandt mig meget tilfreds med den grovsortering af vindmølletyper, som den kom til udtryk i foreningens første pjece - der jo kort afspejlede foreningens begyndende mølle-samling.

Ret snart skulle jeg selv blive involveret i bestyrelsesarbejdet og dermed også lære en række mennesker at kende, der hver på deres måde kunne uddybe min "tekniske" viden. Det gik med mig som alle andre interesserede med en spændende hobby - hver gang vi var sammen, blev min indsigt større og større. Jeg begyndte helt naturligt på ture i omegnen at spejde efter vindmøller i landskabet. Hvor det før mest havde været efter 1. generations vindmøller fra firserne, blev det nu mest de ældre møller (møllerester) som vakte interesse.

De første års arbejde i bestyrelsen gik mest med at få hold på DVS' samling af møller - og at erhverve flere, hvor de dukkede op i landet. I sagens natur fylder vindmøller meget, og det kræver derfor megen plads, hvis de blot skal sikres for vejrliget. Derfor var det flot, da vi i 1999 kunne få det meste af samlingen under tag i et maskinhus i vest for Lem.

Det gav os mulighed for officielt at præsentere samlingen og samtidig skabe den nødvendige opmærksomhed omkring foreningens arbejde med at redde de sidste effekter og spor af ældre møller.

Efter en hektisk åbning af samlingen i weekenden den 18.-20. juni 1999, kunne bestyrelsen konstatere aktiv interesse omkring arbejdet med de gamle møller, men ikke i et omfang, der kunne give blot startkapital til et egentligt "museum". Maskinhuset var naturligvis heller ikke det bedste sted at opbevare de mange billeder, plancher og andre fugtfølsomme genstande, vi gennem årene - først og fremmest gennem Flemming Hagensens utrættelige energi havde fået samlet. Alle disse materialer var stadig opbevaret rundt omkring på forskellige ydmyge adresser.

Derfor besluttede DVS' bestyrelse i efteråret 1999 at koncentrere arbejdet omkring en samling og ordning af vore arkiver - billeder, artikler og modeller, samtidig med, at vi ville udfærdige et "katalog" om de seneste 150 års vindmølleudvikling. Benny Christensen fra bestyrelsen havde lavet en disposition for katalogets udformning. Denne publikation skulle udover at udbrede kendskabet til mølleudviklingen også være det redskab, der kunne give Danmarks Vindkrafthistoriske Samling den nødvendige PR for det fremtidige arbejde.

Dette vigtige arbejde blev ikke sat i værk med det samme, for i mellemtiden var der sket meget andet inden for vindmølleinteressen i Danmark. Det drejede sig om planerne for at redde Poul La Cour bygningen i Askov med deraf afledte samarbejde omkring nuværende og kommende møllesamlinger.

Midt i det hele købte Flemming Hagensen Orehoved gamle elværk, hvilket indebar et cementtårn fra en FLS Vindmølle, men ved et møde i april 2000 besluttede Benny Christensen at gå på nærmere inspiration i formandens omfattende arkiv.

Ved et bestyrelsesmøde den 12. august i Smedenens Hus i Lem blev vi præsenteret for det første kapitel af foreningens katalog. Det var et fornemt arbejde, og vi besluttede at få arbejdet færdigt inden næste generalforsamling.

Nu begyndte tingene at tage fart. Under et bestyrelsesmøde i Orehoved gl. elværk (i ca. 11 graders varme) videreudviklede projektet sig. Med god assistance fra sekretæren Jan Vium kunne vi beslutte de nødvendige indkøb af edb maskinel til projektet. Kataloget har nu et planlagt omfang på 36 A4 sider med en del 4-farvede illustrationer. Birger Madsen påtager sig arbejdet med henvendelse til projektets nødvendige sponsorer. På dette tidspunkt vurderer vi behovet til ca. 25.000 kr.

Det er også i forbindelse med dette bestyrelsesmøde, at foreningen tager de første skridt til at gå på nettet.

Nu sker der noget. På næste møde i begyndelsen af december imponeres vi alle af det fornemme arbejde med kataloget. Arbejdet har givet interessante kontakter til interesserede. Heriblandt museumsinspektøren på Fur, der også kender meget til (Furs) vindmøller.

I løbet af januar-februar 2001 er DVS på nettet med egen hjemmeside. Det giver os mulighed for at få kontakt med en større kreds af vindmølleinteresserede. Arbejdet med kataloget skrider godt frem. Vi fastsætter en dato den 18. april kl. 15 for præsentation af kataloget.

Det går ikke helt som planlagt, men den 2. maj om eftermiddagen præsenterer vi resultatet. Vi er med god grund stolte over det fornemme resultat. Mange forskellige indsatser er kronet med held. Indsamling af data, trykning, fornem velvilje fra sponsorer og ikke mindst et meget stort arbejde fra Benny Christensen og Birger Madsen sætter en milepæl i foreningens arbejde.

En kludesejler der er genopstillet på Fur Museum.

Få nyhedsbrevet elektronisk!

Foreningen kan spare på omkostningerne ved at distribuere nyhedsbrevet elektronisk.

Er dette noget for dig, så klik ind på vores hjemmeside på: www.vindhistorie.dk samme sted som du kan bestille kataloget og udfyld formularen med navn og emailadresse samt markering ved "ønsker elektronisk nvhedsbrev".

Noget af en beretning.

Generalforsamlingen d. 19. marts 2001

Af formand Kurt Ganer-Tolsøe.

Arbejdet i DVS har i den forløbne periode siden maj 2000 været præget af to hovedsager. En afklaring af DVS' rolle i forbindelse med de tiltag, der er undervejs i Danmark omkring "museer" for vindmøller – de nye såvel som de gamle. Med afsæt især omkring arbejdet med at sikre Poul La Cour's bygning i Askov for fremtiden – og dermed også etablering af et museum for mølleudviklingen med Askov højskole som udgangspunkt – har vi tilkendegivet vor støtte til denne etablering, idet vi så os selv som et led i et landsbaseret netværk af samlinger – store som små – der tilsammen kunne øge interessen for møller.

Denne tilkendegivelse har vi yderligere understreget i DVS' nyligt færdiggjorte katalog over mindre vindmøller i Danmark 1860 – 1980. Et katalog der virkelig har sat meget i gang i foreningen og som også har vist, at det er muligt at opnå støtte og opmærksomhed omkring et projekt, når der er tale om et arbejde af kvalitet.

I forbindelse med udarbejdelsen af kataloget har foreningen investeret i det nødvendige elektroniske isenkram, som vi for øvrigt regner med at få god brug for senere med registrering osv.

Dette arbejde har i øvrigt afdækket nye overraskende oplysninger, ligesom det også er blevet understreget, at foreningen på én eller anden måde får påbegyndt registrering af sine mange arkivalier. Det ligger simpelt hen ikke indenfor noget menneske at rumme alle de oplysninger, der findes i materialet, og der dukker som nævnt mere op. Et sådant arbejde må intensiveres!

DVS er i den forløbne periode kommet på nettet med egen hjemmeside på www.vindhistorie.dk. Måske lidt sent, men bestyrelsen har indtil nu holdt sig tilbage fordi vi ikke havde en person, der kunne vedligeholde og udbygge hjemmesidens oplysninger. DET HAR VI NU. Jan Vium røgter hvervet og nye muligheder dukker stadig frem.

Omkring arbejdet med kataloget har vi i foreningen erfaret mange gode kontakter til vindmølleinteresserede, der via nettet har meldt sig ind i DVS.

Foreningen vil fortsat arbejde på at fremskaffe egnede lokaler for vore mange materialer – billeder, artikler og andet, der kræver tørre opbevaringsforhold. Ingen fotos har godt af at være gemt tilfældigt hen. Samtidigt fortsætter vi indsamling af mere robuste dele til møllesamlingen.

Støt arbejdet med at sikre de mindre vindmøllers historie.

Bestyrelsen for DVS består af:

Formand: Kurt Ganer-Tolsøe, Lem.

Næstfmd Flemming Hagensen, Roskilde.

Kasserer: Birger T. Madsen, Stauning.

Benny Christensen, Tim.

Johannes Jensen, Lem

Per Jørgensen, Herborg

Sekretær: Jan Vium Nielsen, Billund

Sekretariat:

c/o Jan Vium Nielsen, Tingstedet 79, 7190 Billund, Tlf. 75 33 26 68, Fax. 76 50 00 77

Email: jvn@dkvind.dk , www.vindhistorie.dk